

మహా కరుణ కలవాడు, అత్యంత దయామయుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభిస్తున్నాను.

వహీ గ్రంథం

అధ్యాయం - 1

1. దైవప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిస్తూ ఉండగా నేను విన్నానని హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజిఅన్) చెప్పారు: “మనిషి చేసే పనులన్నీ వాటి వెనుక వున్న అతని ఉద్దేశ్యం ప్రకారమే సరైనవి, మంచివి అవుతాయి. ప్రతి మనిషీ తాను కోరుకున్నది మాత్రమే పొందుతాడు. కనుక ఎవరైనా ప్రపంచాన్ని సంపాదించే ఉద్దేశ్యంతోనే లేదా ఒక స్త్రీని వివాహం చేసుకునే సంకల్పం తోనో, తన దేశాన్ని విడిచి వలస పోయినట్లయితే (హిజ్రత్ చేసినట్లయితే), అతని యొక్క వలసపోవటం అనేది ఆ పనుల కోసం మాత్రమే వలసపోయినట్లవుతుంది.”

వివరణ : ఒక వ్యక్తి మహానగరం మక్కా నుండి మదీనా నగరానికి వలసపోయిన సందర్భంలో, దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఈ విషయాన్ని బోధించారు. అతను ఇస్లామ్ ధర్మం కోసం కాక ఒక స్త్రీని వివాహం చేసుకునే ఉద్దేశ్యంతో మదీనాకు వలస పోయాడు. అతను మదీనా పట్టణానికి వలస వస్తేనే తాను అతన్ని పెళ్లి చేసుకుంటానని ఉమ్మైఖైస్ అనే ఆ స్త్రీ షరతు విధించింది. సందర్భం ఏదైనా, ఇది సాధారణంగా అందరికీ సర్వకాల సర్వావస్థలలో వర్తించే సూత్రం. మనిషి చేసే పనులకు బహుమానం అనేది వాటి వెనుక అంతర్లీనమై ఉన్న సంకల్పం ప్రకారమే లభిస్తుంది గాని, ఆ పనుల వెలుగులో మాత్రం కాదు. ఎందుకంటే ఆ పనులు పైకి ఎంత మంచివిగా, పుణ్యకార్యాలుగా కనిపించినా, అవి దురుద్దేశంతో చేసినవి కూడా కావచ్చు.

2. హారిస్ బిన్ హిషామ్ (రజిఅన్) ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)ను ఇలా అడిగారని, విశ్వాసుల మాతృమూర్తి హజ్రత్ ఆయేషా¹ (రజిఅన్) సెలవిచ్చారు: ‘ఓ ప్రవక్తా! దైవవాణి (వహీ) మీకు ఎలా కలుగుతుంది?’ దానికి సమాధానంగా దైవప్రవక్త (సఅసమ్) ఇలా అన్నారు: “ఒక్కొక్కసారి అది² ఘంటారావం

2-1. దైవప్రవక్త (సఅసమ్) గారి సతీమణుల్ని దేవుడు విశ్వాసుల తల్లులుగా అభివర్ణించాడు. కనుక విశ్వాసులు వారి పట్ల ఎనలేని గౌరవభావం కలిగి ఉండాలి. ప్రవక్త (సఅసమ్) మహనీయుల మరణానంతరం, ఆయన గారి భార్యలలో ఎవ్వరినీ వివాహం చేసుకునే అనుమతి విశ్వాసులకు లేదు.

2-2. దైవవాణికి సంబంధించిన ఇతర రూపాలు ఇలా ఉన్నాయి: ఒకటి, కలల ద్వారా

మాదిరిగా వస్తుంది; ఈ రకమైన ప్రేరణ, అనుభూతి నాకు అత్యంత బాధాకరంగా ఉంటుంది. దైవదూత చెప్పింది నాకు అర్థమైన తరువాత, ఈ సంకటస్థితి నా నుంచి తొలగిపోతుంది. మరొకసారి దైవదూత మానవ రూపంలో నా దగ్గరకు వస్తాడు, నాతో మాట్లాడుతాడు, అతను చెప్పిన దాన్ని నేను అర్థంచేసుకుంటాను.” హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: “ఎముకలు కొరికే చలి రోజుల్లో దైవప్రవక్త (సఅసమ్) మీద దైవవాణి దిగటాన్నీ, అది తొలగిపోయిన తరువాత, ఆయన గారి (సఅసమ్) నుదుటి నుంచి స్వేద బిందువులు పెల్లుబకటాన్ని నేను కళ్ళారాచూశాను.”

3. విశ్వాసుల మాతృమూర్తి అయిన హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా సెలవిచ్చారు : దైవప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)పై అవతరించిన మొదటి దైవవాణి ఒక సుందర స్వప్నంతో ప్రారంభమయింది. నిదురలో ఆయన చూసిన స్వప్నం (పగటి వెలుగు మాదిరిగా)¹ నిజమయ్యేది. తరువాత ఆయన (స)కు ఏకాంతవాసమే మంచిదిగా అనిపించసాగింది. ఆయన (స) హిరా గుహలో ఒంటరిగా² ఉంటూ ఎన్నో రాత్రులు³ ఆరాధనలో గడిపారు. ఇంటికి తిరిగి వెళ్లే కోరిక కలిగే వరకు ఆయన (స) అక్కణ్ణే ఉండిపోయేవారు. గుహకు వెళ్లేటప్పుడు ఆయన (స) తమతో భోజనం కూడా తీసుకుపోయేవారు. అది అయిపోయిన పిదప ఆయన (స) హజ్రత్ ఖదీజా (రజిఅన్) గారి ఇంటికి తిరిగి వెళ్లేవారు. అంతే భోజనాన్ని

తెలియజెయ్యటం. దీనికి సంబంధించిన ప్రస్తావన ముందు హదీసుల్లో వస్తుంది. రెండు, హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అస్సలామ్) తమ అసలు రూపంలో అవతరించటం. మూడు, స్వయంగా అల్లాహ్ యే. తెర వెనుక నుంచి మాట్లాడటం. గంట మ్రోగితే వచ్చే ధ్వని లాంటి శబ్దం ఏ దైవవాణిలో ఉంటుందో, అది ప్రవక్త (స) మహనీయులకు ఎంతో కష్టతరమైనదిగా ఉంటుంది. ఆయన్ని (స) ఆ విధంగా కష్టపెట్టడంలోని ఉద్దేశ్యం ఆయన అంతస్తును పెంచటానికే. ఆరాధనలో ఎంత ఎక్కువగా కష్టం ఉంటే అంతే ఎక్కువ పుణ్యం పరలోకంలో లభిస్తుంది.

3-1 అంటే స్వప్న మర్మం బహిర్గతమయ్యేది. దైవప్రవక్తల స్వప్నాలు దైవవాణులే. అవి నిత్య సత్యాలే అవుతాయి.

3-2. ఏకాంతవాస దీక్ష, మానసిక సంఘర్షణ అనేవి హృదయ పరిశుభ్రతకు ఎంతో అవసరం. ప్రవక్త (స) కూడా ప్రారంభంలో ఇలానే చేశారు. అప్పుడు అనంతమైన అల్లాహ్ అనుగ్రహం ఆయన(స) పై కురిసింది. ప్రవక్తాపదవి అల్లాహ్ ప్రసాదిస్తే లభించే కాసుకే గాని, కఠోరమైన సాధన ద్వారా లభించేది ఎంత మాత్రం కాదు.

3-3. ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఈ కొండ గుహలో ఒక మాసం రోజులు దైవారాధనలో గడిపా రని కొందరంటే, కాదు, నలభై రోజులని మరికొందరన్నారు.

తీసుకుని మళ్ళీ గుహకే వెళ్లేవారు. చివరకు ఆయన (స) గుహలో ఉన్నప్పుడే ఆయన (స) మీద దైవవాణి అవతరించింది.

హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అ) వచ్చి, “చదువు” అని అన్నారు. ఆయన (స) నేను చదువుకున్నవాణ్ణి కాను’ అని జవాబు పలికారు. అప్పుడు జిబ్రీల్ (అ) నన్ను పట్టుకుని గట్టిగా నొక్కారు; నేను శక్తిహీనుడనైపోయాను¹. నన్ను వదలిపెట్టి, “చదువు” అని ఆయన (అ) మళ్ళీ పురమాయించారు. నేను, “ఎలా చదవాలో నాకు తెలియదు” అని అన్నాను. ఆయన నన్ను మళ్ళీ పట్టుకున్నారు, రెండోసారి కూడా గట్టిగా నొక్కారు; దానికి నేను తట్టుకోలేకపోయాను, అశక్తుడనైపోయాను. తరువాత నన్ను వదలిపెట్టి, “చదువు” అని ఆయన మళ్ళీ ఆజ్ఞాపించారు: “ఎలా చదవను. నేను చదువుకున్న వాణ్ణి కాదు కదా!” అని నేను చెప్పాను. ఆయన (అ) (మళ్ళీ నన్ను) పట్టుకున్నారు. మూడోసారి కూడ గట్టిగా అదిమి వదలిపెట్టారు. “చదువు, సర్వాన్నీ సృష్టించిన నీ ప్రభువు పేరుతో. ఆయన మానవుణ్ణి పేరుకుపోయిన నెత్తుటి ముద్దతో సృష్టించాడు. చదువు, నీ ప్రభువు అత్యంత దయామయుడు.” ఈ వాక్యాలనే హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అ) పఠించగా విని, ఆయన (స) (కొండ గుహ నుంచి) ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు. ఆయన (స) గారి హృదయం భయంతో విచలితమైపోయింది. ఖువైలిద్ కుమార్తె అయిన తన భార్య హజ్రత్ ఖదీజా (ర) వద్దకు వెళ్లి, ‘నా మీద దుప్పటి కప్పు, నా మీద దుప్పటి కప్పు’ అని అన్నారు. అక్కడి వారు ఆయన (స) మీద దుప్పటి కప్పారు. భయ నివృత్తి కలిగిన పిదప, ఆయన తమ భార్య అయిన హజ్రత్ ఖదీజా (ర)కు, జరిగిన వృత్తాంతాన్ని పొల్లుపోకుండా వినిపించారు. “నాకేమన్నా అవుతుందే మోనని నేను² భయపడుతున్నాను” అని ఆమెకు చెప్పారు. దానికి హజ్రత్ ఖదీజా (ర), “అలా ఎన్నటికీ జరగదు; అల్లాహ్ సాక్షిగా చెబుతున్నాను. అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఎన్నటికీ అవమానంపాలు చెయ్యడు. బంధువులతో, ఆవులతో మీకు మంచి సంబంధాలు ఉన్నాయి. బలహీనుల బరువును మీరు మోస్తారు. వారికి కావలసిన వస్తువులను మీరు తెచ్చి పెడతారు. అతిథుల్ని సత్కరిస్తారు. గొడవలు, కలహాలు

3-4. కొందరు ఇలా అనువాదం చేశారు. “చివరకు దైవదూతకు ఉన్న శక్తి ఉడిగి పోయింది.” అంటే హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అ) తనకున్న పూర్తి శక్తిని వినియోగించారు. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో ఆయన తన అసలు రూపంలో ఉన్నారు. కనుక ఇది సంభవసాధ్యంకాని విషయమేమీ కాదు. అయినా “వల్లాహు ఆలమ్” (అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు.)

3-5. ప్రవక్త మహనీయులు (స) తమ పరిస్థితిని గమనించి, తమ ప్రాణానికి ముప్పు కలుగుతుందేమోనని భయపడిపోయారు. అంతేకాని ఇది అల్లాహ్ తరపు నుంచి

జరిగినప్పుడు, న్యాయం ఎవరి వైపున ఉంటే, మీరు వారిని సమర్థిస్తారు”⁶ అని ఓదార్చారు. తరువాత హజ్రత్ ఖదీజా (ర) ఆయన్ని (స) తన దాయాది అయిన వర్ఖా బిన్ నౌ ఫల్ బిన్ అసద్ బిన్ “అబ్దుల్ ఉజ్జా” దగ్గరకు తీసుకెళ్లారు. అలా నాటి అజ్ఞానపు యుగంలో అతను విగ్రహారాధనను త్యజించి క్రీస్తు మతాన్ని స్వీకరించాడు. అతను హిబ్రా భాషను చక్కగా వ్రాస్తాడు. ఇంజీల్ (గాస్పెల్) గ్రంథంలో ఉన్నటువంటి, అల్లాహ్ వ్రాయించదలచుకున్నటువంటి విషయాలను అతను హిబ్రా భాషలో వ్రాసేవాడు.⁷ అతను కురువృద్ధుడు, దృష్టిని కోల్పోయాడు. హజ్రత్ ఖదీజా (ర) అతనితో ఇలా అన్నారు, “అన్నయ్యా! మీ సోదరుని (ముహమ్మద్ (స) మాటలు కొంచెం వినండి.” వర్ఖా ఆయన (స) తో ఇలా అన్నారు, “ముహమ్మద్ (స)! నీవు చూసిందేమిటో చెప్పు బాబు.” ఆయన (స) తాను చూసిన దాన్ని పూసగుచ్చినట్లుగా అతనికి వినిపించారు. అప్పుడు వర్ఖా ఇలా అన్నారు: “ఇతనైతే దేవుని రహస్య దూతయే. అతన్ని అల్లాహ్ మూసా(అ) వద్దకు పంపాడు.⁸ నిన్ను నీ జాతి వారు తమ పట్టణం నుంచి బహిష్కరించే కాలం (నీ ప్రవక్తా పదవీ కాలం) వచ్చే వరకు నేను బ్రతికుంటే ఎంత బాగుండును. ఆ కాలంలో నేను యువకునిగా ఉంటే ఎంత బాగుంటుంది. దైవప్రవక్త (స), “నిజంగానే వారు నన్ను బహిష్కరిస్తారా?” అని అడిగారు. అవును. వారు నిన్ను తప్పనిసరిగా బహిష్కరిస్తారు. నీవు చెప్పు మాటలు⁹ చెప్పిన ప్రతి వ్యక్తికీ ప్రజలు శత్రువులయ్యారు. ఆ రోజు వచ్చే వరకు నేను గనక

అవునో కాదో అనే సందేహం మాత్రం ఆయన (స)కు లేదు.

3-6. “వరుస కలపటం” అంటే చుట్టాలు, బంధువుల పట్ల సద్భావంతో మెలగటం, బలహీనులు అంటే అనాధలు, వితంతువుల పోషణ భారాన్ని తనపై వేసుకోవటం. ప్రజల వద్ద లేని వస్తువులను వారికి ఇవ్వటం; ధన సహాయం చెయ్యటం, వివేకంతో కూడుకున్న విషయాలు ప్రజలకు తెలపటం, వివాదాలు, ఘర్షణలు తలెత్తినప్పుడు, న్యాయం ఎవరివైపున ఉంటుందో వారిని సమర్థించటం. ఇటువంటి అపూర్వమైన పనులు ఆయన (స) చేసే వారు. హజ్రత్ ఖదీజా (రజిఅన్) గారి విజ్ఞతావివేకాలు, మేధాసంపత్తి ఎలాంటివో కూడా ఇక్కడ తెలుస్తోంది. ఇంకా ప్రవక్త మహనీయులు(స) ప్రవక్తా పదవిని అలంకరించక పూర్వం కూడా ఎంత నీతిమంతులో, ఎంత గొప్ప సద్గుణ సంపన్నులో ఇక్కడ స్పష్టమవుతోంది.

3-7. ఇంజీల్ గ్రంథం సిర్యానీ భాషలో అవతరించింది. తరువాత హిబ్రా భాషలో దాని అనువాదం జరిగింది. వర్ఖా బహుశా ఇదే పని చేస్తూ ఉండేవారేమో.

3-8. వాస్తవానికి వర్ఖా క్రైస్తవ మతస్తుడు అయినప్పటికీ ఆయన హజ్రత్ మూసా ప్రవక్త

బ్రతికి ఉంటే; అప్పుడు నేను నిన్ను గట్టిగా సమర్థిస్తాను.” ఆ తరువాత కొన్ని రోజులకే వర్ఖా చనిపోయారు.¹⁰ దివ్యప్రేరణ రావటం కూడా ఆగిపోయింది.¹¹

(ఈ హదీసును గురించి చెప్పిన) ఇబ్నె షహాబ్ ఇలా అన్నారు: అబూ సల్మాన్ బిన్ అబ్దుర్రహ్మాన్, జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా అన్నారీ ద్వారా విని నాకు ఇలా చెప్పారు : ఆయన దివ్యప్రేరణ ఆగిపోవటం గురించి ప్రస్తావించేవారు. మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఇలా సెలవిచ్చారని అతను తెలియజేశారు: “ఒకసారి నేను పోతూ ఉండగా, ఆకాశం నుంచి నాకు ఒక వాణి వినిపించింది. నేను తల ఎత్తి ఆకాశం వైపు చూశాను. హిరా గుహలో ఉన్నప్పుడు నా వద్దకు వచ్చిన ఆ దైవదూతయే నాకు కనిపించాడు. అతను భూమ్యాకాశాల మధ్య ఒక కుర్చీపై కూర్చొని ఉన్నాడు. ఈ దృశ్యాన్ని చూసి నేను భయపడ్డాను. ఇంటికి మరలి వచ్చి భార్యతో, “నా మీద కంబళి కప్పు, నా మీద కంబళి కప్పు” అని అన్నాను. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాలను అవతరింపజేశాడు: “కంబళి కప్పుకుని పడుకున్న ఒక మనిషీ! లే! లేచి హెచ్చరిక చెయ్యి. నీ ప్రభువు ఘనతను చాటి చెప్పు. నీ దుస్తులను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకో, మాలిన్యానికి దూరంగా ఉండు” (దివ్యఖురాను గ్రంథం - అల్ ముద్దస్సీర్ - 1-5) దీని తరువాత దివ్యప్రేరణ క్రమం తప్పకుండా ధారావాహికంగా రావటం మొదలయింది.

(అ)పేరును ప్రస్తావించారు. ఎందుకంటే, షరీయత్తుకు సంబంధించి అదేశాలన్నీ ఆయన గారిపైనే అవతరించాయి. హజ్రత్ ఈసా (అ) కూడా ఈ షరీయత్తునే అవలంబించారు. కాకపోతే ఇంజీల్ గ్రంథంలోని కొన్ని హితవులను ఆయన బోధించారు.

- 3-9. అంటే దివ్యప్రేరణ, ప్రవక్తాపదవుల ప్రకటన చేశారు.
- 3-10. ప్రవక్త (స) మహనీయుని సందేశం ప్రారంభం కాకపూర్వమే వర్ఖా మరణించారని అంటారు. కాని ఆయన బ్రతికే ఉన్నారనీ, మరణించలేదనీ, సిరియా దేశం నుండి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు మార్గమధ్యంలో ఆయన హత్య చెయ్యబడ్డారనీ వాఖియా అన్నారు. ఒక హదీసు కథనం ఇలా ఉంది: “నేను వర్ఖాను స్వర్గంలో చూశాను. ఆయన తెల్లని పట్టు వస్త్రాలు ధరించి ఉన్నారు. ఎందుకంటే ఆయన నా మీద విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.” ఇబ్నె మసనద్ ఆయన పేరును సహాబీల (ర) పేర్లలో వ్రాశారు.

3-11. “ఇఖ్బారా” సూరాలోని ప్రారంభ వాక్యాలు అవతరించిన పిదప రెండున్నర లేక మూడు సంవత్సరాల వరకు దివ్యప్రేరణ అవతరించటం ఆగిపోయింది. తరువాత “ముద్దస్సీర్” సూరాలోని మొదటి వాక్యాలు అవతరించాయి. ఇక క్రమం తప్పకుండా పుంఖానుపుంఖాలుగా దివ్యప్రేరణల అవతరణ కొనసాగింది.

4. దివ్యఖురాను గ్రంథంలోని ఈ వాక్యం గురించి, “ఓ ప్రవక్తా! ఈ దివ్య వాణిని త్వరత్వరగా జ్ఞాపకం చేసుకోవటానికి నీ నాలుకను ఆడించకు.”

హదీసులో ఇలా చెప్పటం జరిగింది: బిబ్బా అబ్బాస్ (ర) ఇలా అభివర్ణించారని సయీద్ బిన్ జుబేర్ చెప్పారు: “మహనీయ ముహమ్మద్ (స) తమపై ఖురాను వాక్యాలు అవతరించినప్పుడు, ఎంతో బాధకు, ఎంతో కష్టానికి గురయ్యేవారు. ఆయన (స) తరచు తమ పెదాలను కదిపేవారు (జ్ఞాపకం చేసుకోవటానికి)”¹ ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర), సయీద్ బిన్ జుబేర్ ఇంకా ఇలా అన్నారు: “ప్రవక్త మహనీయులు (స) తమ పెదాలను ఎలా కదిపేవారో అలా నేను కూడా నా పెదాలను కదిపి నీకు చూపిస్తాను.” సయీద్ బిన్ జుబేర్ మూసాతో ఇలా అన్నారు, “ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) తమ పెదాలను కదిపినట్లుగా, నేను కూడా నా పెదాలను కదిపి నీకు చూపిస్తాను.” తరువాత సయీద్ గారు తమ రెండు పెదాలను కదిపి చూపించారు.² ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఇలా అన్నారు: “అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ ఖురాను వాక్యాన్ని అవతరింపజేశాడు: “(దివ్యవాణిని కంఠస్థం చెయ్యటానికి) నీ నాలుకను ఆడించకు. ఖురాను గ్రంథాన్ని జ్ఞాపకం చేయించటం, దానిని చదివించటం మా బాధ్యత.” ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఇంకా ఇలా అన్నారు:

“అంటే నీ హృదయఫలకంపై దానిని స్థాపించటం, నీ చేత దానిని చదివించటం” అని అర్థం. ఆ తరువాత అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు, “కనుక మేము దానిని పఠిస్తున్నప్పుడు, నీవు ఆ పఠనాన్ని శ్రద్ధగా విను, దానిని అనుకరించు.” దీని భావం, ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) చెప్పినట్లు, ఏమిటంటే, “నీవు దానిని మౌనంగా ఆలకించు.” ఇంకా దాని భావం నీకు అర్థమయ్యేలా చెయ్యటం మా బాధ్యత, అంటే “నీ చేత దానిని

4-1. మరచిపోతానేమో అనే భావం ఆయన్ని (స) వెంటాడుతూ ఉండేది. కనుక జిబ్రీల్ దూత (అ) ఆయన ముందు ప్రత్యక్షమై ఖురాను వాక్యాలు పఠించేటప్పుడు, ఆయన (స) కూడా అతనితో పాటు పఠిస్తూపోయేవారు.

4-2. ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) సయీద్ బిన్ జుబేర్ కు, సయీద్ బిన్ జుబేర్, మూసా ఇబ్నె అబీ ఆషిర్ కు తమ తమ పెదాలను ఆడించి ప్రవక్త మహనీయులు (స) తమ పవిత్రమైన పెదాలను ఈ విధంగా కదిపారని చూపించారు. అంతేకాని ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ప్రవక్త (స) గారు, ఇలా తమ పెదాలను ఆడిస్తూ ఉండగా నేను చూశానని మాత్రం చెప్పలేదు. ఎందుకంటే, ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) చాలా చిన్నవారు. ఈ సంఘటన ప్రవక్తా పదవి ప్రారంభదశలో జరిగింది. అప్పుడు ఆయన పుట్టలేదు కూడా.

చదివించటం అన్న మాట.” తరువాత ఖురాను వాక్యాలు అవతరించే టప్పుడు ఆయన అలానే చేసేవారు. ఆ తరువాత జిబ్రీల్ దూత (అ) ఆయన వద్దకు వచ్చి ఖురాను గ్రంథాన్ని పఠించేటప్పుడు, మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఆ పఠనాన్ని మౌనంగా వినేవారు. ఆ దూత అంతర్ధానమైపోయినప్పుడు, ఆయన (స) జిబ్రీలు పఠించిన విధంగానే ఖురాను వాక్యాలను పఠించేవారు.

5. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖించారు: “ప్రవక్త మహనీయులు(స) అందరికంటే ఎక్కువగా దానధర్మాలు చేసేవారు. రమజాను మాసంలోనైతే ఆయన (స) ఈ విషయంలో విజ్ఞుంభించేవారు.¹ ఈ మాసంలో హజ్రత్ జిబ్రీల్(అ) ఆయన్ని (స) కలుస్తూ ఉండేవారు. ప్రతి రాత్రి ఆయన (స)తో కలిసి ఖురాను గ్రంథాన్ని పారాయణం చేసేవారు; ఉభయులూ కలిసి రమజాను మాసంలో మొత్తం ఖురాను గ్రంథాన్ని పఠించేవారు. ప్రజలకు మేలు చెయ్యటంలో ప్రవక్త మహనీయులు (స) బలంగా వీచే గాలికంటే కూడా ఎక్కువ వేగంగా స్పందించేవారు.

6. అబూ సుఫ్యాన్ బిన్ హరబ్ నాతో ఇలా అన్నారని హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర) సెలవిచ్చారు. “ఖురైషుల ఒక వ్యాపార బృందంతో ప్రయాణం చేస్తూ ఉండగా, నా వద్దకు హెర్మ్యూలియస్¹ (రోమన్ దేశపు రాజు) ఒక దూతను పంపాడు. ఖురైషుల ఈ బృందం అప్పుడు సిరియా దేశానికి వ్యాపార నిమిత్తం వచ్చింది. అదే కాలంలో ప్రవక్త మహనీయులు (స) అబూ సుఫ్యాన్ తోనూ, ఖురైషు తెగకు చెందిన అవిశ్వాసులతోనూ సంధి కుదుర్చుకుని ఒక గడువును నిర్ణయించారు.² హెర్మ్యూలి

5-1. రమజాను మాసం ఎనలేని శుభాల మాసం కావటం వలన, ఈ మాసంలో ఆయన (స) అత్యధికంగా దానధర్మాలు చేసేవారు. ఈ అధ్యాయానికి ఈ హదీసుకూ మధ్య ఉన్నటువంటి సంబంధం ఏమిటంటే, రమజాను మాసంలో హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అ) ప్రవక్త మహనీయుని (స)తో కలిసి మొత్తం ఖురాను గ్రంథాన్ని ఒకసారి పఠించేవారు; కనుక దీనిద్వారా తెలిసిందేమిటంటే, ఖురాను అంటే దివ్యవాణి అవతరణకు రమజాను మాసంలో శ్రీకారం చుట్టబడింది.

6-1. ఆ కాలంలో రోమన్ దేశపు రాజును హెర్మ్యూలియస్ అని అనేవారు. అతను క్రైస్తవుడు. అతని పరిపాలనా కాలంలోనే ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (స) పరమపదించారు. ఈ హదీసును ఈ అధ్యాయంలో చేర్చటానికి గల కారణం, ఆయన (స) నిజమైన దైవప్రవక్త అనటానికి ఆధారం లభించాలని. ఆయన (స) ప్రవక్తాపదవి నిజమైనదని నిరూపితమై నప్పుడు, మిగతా దైవప్రవక్తల మాదిరిగానే

యస్, అతని మిత్రులు జెరూసలేంలో ఉన్నప్పుడు,³ ఈ బృంద సభ్యులు అక్కడకు వెళ్లారు. అతను వారిని తన దర్బారుకు పిలిపించాడు. అప్పుడు అతని దర్బారులో రోమను దేశ ప్రముఖులందరూ ఆసీనులై ఉన్నారు. తరువాత అతను ఆ బృంద సభ్యుల్ని తన దగ్గరకు రమ్మన్నాడు, తన అనువాదకుణ్ణి కూడా పిలిచాడు. తరువాత అతను, “నేను దైవ ప్రవక్తనని బహిరంగ ప్రకటన చేసిన ఆ వ్యక్తికి దగ్గర బంధువులైన వారెవరైనా మీలో ఉన్నారా?” అని అడిగాడు. అబూ సుఫ్యాన్, “నేను అతనికి దగ్గర బంధువును”⁴ అని అన్నాడు. అప్పుడు హెర్మూలియస్, “సరే బాగుంది. అతన్ని నా దగ్గరకు తీసుకురండి, అతని సహచరుల్ని కూడా అతనితోపాటు తీసుకురండి” అని ఆజ్ఞాపించాడు. తరువాత ఆ రాజు తన అనువాదకునితో, “ఇతన్ని (అబూ సుఫ్యాన్ ను) ఆ వ్యక్తిని గురించి (ప్రవక్తగారు) కొన్ని విషయాలు అడుగుతానని అతని మిత్రులకు చెప్పు. ఒకవేళ ఇతను నాతో అబద్ధం చెప్పినట్లయితే, అప్పుడు నీవు ఇతను అబద్ధం చెబుతున్నాడు అని చెప్పేయ్యాలి. అప్పుడు అబూ సుఫ్యాన్, “దేవుని మీద ఒట్టు! నా ఈ మిత్రుడు గనక నన్ను అబద్ధాలకోరు అని అంటాడనే భయం నాకు లేకపోతే, నేను మీకు అబద్ధమే చెప్పి ఉండేవాణ్ణి”⁵ అని అన్నాడు. అతను నన్ను అడిగిన మొదటి విషయం ఇది:

“మీలో అతని కుటుంబానికి ఏ పాటి గౌరవం ఉంది?”

నేను, “అతని కుటుంబమైతే మా కుటుంబం కంటే గొప్పది,⁶ ఉత్తమమైనది” అని చెప్పాను.

ఆయనపై కూడా దివ్యవాణి తప్పనిసరిగా అవతరిస్తుందని, ఈ విధంగా దివ్యవాణికి కూడా ఆధారం లభిస్తుంది.

6-2. అంటే పది సంవత్సరాల గడువు; హుదైబియా సంధి అని భావం. దీనికి సంబంధించిన గాధ ఎంతో ప్రసిద్ధి గాంచింది. ఈ గ్రంథంలో కూడా దాని ప్రస్తావన వస్తుంది.

6-3. బైతుల్ మఖ్దిస్ ను ‘ఈలియా’ అంటారు.

6-4. బృంద సభ్యులందరికంటే అబూ సుఫ్యాన్ ప్రవక్త మహానీయులకు (స) చాలా దగ్గర బంధువు. ఎందుకంటే, అతను ప్రవక్త(స) గారి వంశవృక్షంలోని పూర్వీకులలో నాల్గవ తరానికి చెందిన అబై మునాఫ్ సంతానమే.

6-5. అంటే, ఆయన (స)కు అబద్ధపు విషయాలను ఆపాదించి ఉండేవాణ్ణి; అప్పుడు హెర్మూలియస్ ముహమ్మద్ (స) నిజమైన దైవప్రవక్త కారని భావించి ఉండేవాడు.

తరువాత హెర్బ్యులియస్, “సరే, ఇంతకు పూర్వం మీలో ఎవరైనా నేను ప్రవక్తను అనే విషయాన్ని ప్రకటించారా?” అని అడిగాడు.

“లేదు” అని నేను సమాధానం చెప్పాను.

అతను ఇంకా ఇలా అడిగాడు, “అతని పూర్వీకుల్లో ఎవరైనా రాజుగా దేశాన్ని పాలించారా?”

“లేదు” అని నేను బదులు పలికాను.

అతను, “అతన్ని అనుసరించేవారు ధనవంతులూ లేక నిరుపేదలూ?” అని అడిగాడు.

“నిరుపేదలు”⁷ అని నేను జవాబు పలికాను.

అతను ఇలా ప్రశ్నించాడు, “అతని అనుచరుల సంఖ్య రోజుకు రోజు పెరుగుతోందా, తరుగుతోందా?”

“వారి సంఖ్య పెరుగుతోంది” అని నేను చెప్పాను.

అతను ఇంకా ఇలా ప్రశ్నించాడు, “వారిలో ఎవరైనా అతని ధర్మాన్ని స్వీకరించి ఆ తరువాత దానిని చెడ్డదిగా భావించి మరలిపోయిన వారు ఉన్నారా?”

“లేదు” అని నేను సమాధానం పలికాను.

అతను ఇంకా ఇలా అడిగాడు, “(నేను దైవప్రవక్తనని) అతను ప్రకటించక పూర్వం, అతను అబద్ధం చెప్పినట్లు మీరెప్పుడైనా విన్నారా?”

“లేదు” అని నేను జవాబు చెప్పాను.

అతను ఇలా అడిగాడు, “సరే బాగుంది. అతను ఆడిన మాటను తప్పుతాడా?”

“లేదు. మాకూ అతనికి-మధ్య ప్రస్తుతం ఒక ఒప్పందం అమలులో ఉంది. ఈ గడువు కాలంలో అతను ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నాడో మాకైతే తెలియదు.”

ఇది తప్ప మరొక విషయం ఏదీ ఇందులో చేర్చే అవకాశం నాకు లభ్యం కాలేదు,⁸ అని అబూ సుఫ్యాన్ అన్నాడు.

ఎందుకంటే అప్పటి వరకు అబూ సుఫ్యాన్ ముస్లిమ్ అవలేదు, ప్రవక్త (స)కు, ముస్లిములకు అతను ఆగర్భ శత్రువుగా ఉండేవాడు.

6-6. అంటే, వంశాన్ని బట్టి ఆయన ఉత్తమ కుటుంబానికి చెందినవారు. అరేబియా ప్రజలందరిలోకల్లా ఖురైష్ వంశీయులు చాలా ఉత్తములుగా పరిగణింపబడేవారు.

హెర్మ్యూలియస్ ఇంకా ఇలా అడిగాడు; “సరే, మీరు ఎప్పుడైనా అతనితో యుద్ధం చేశారా?”⁹

నేను, “అవును, మేము అతనితో యుద్ధం చేశాము” అని చెప్పాను.

అతను ఇలా ప్రశ్నించాడు, “మీకూ అతనికీ మధ్య జరిగిన యుద్ధాల ఫలితం ఎలా ఉండేది?”

నేను ఇలా జవాబు చెప్పాను, “కొన్ని సార్లు అతను గెలిస్తే, కొన్ని సార్లు మేము గెలిచాము.”¹⁰

ఇంకా అతను ఇలా అడిగాడు, “అతను మిమ్మల్ని ఏం చెయ్యమని ఆజ్ఞా పిస్తాడు?”

నేను ఇలా సమాధానం చెప్పాను: “అతను ఒక్క అల్లాహ్ ను మాత్రమే పూజించమంటాడు; అల్లాహ్ తోపాటు మరెవ్వరినీ పూజించవద్దంటాడు; మా పూర్వీకులు బోధించిన మాటలను తిరస్కరించమంటాడు; మమ్మల్ని నమాజు చెయ్యమనీ, సత్యం పలుకమనీ, నిషిద్ధ కార్యాలకు దూరంగా ఉండమనీ, బంధువులతో సత్సంబంధాలు కలిగి ఉండమనీ ఆజ్ఞాపిస్తాడు.”

అప్పుడు హెర్మ్యూలియస్ నాకు ఇలా చెప్పమని తన అనువాదకుణ్ణి ఆదేశించాడు: “నేను అతని వంశాన్ని గురించి నిన్ను అడిగితే, అతను ఉన్నత వంశానికి చెందిన వాడని నీవు చెప్పావు. వాస్తవానికి దైవప్రవక్తలు ఎల్లప్పుడూ తమ తమ జాతులలోని ఉన్నత వంశాల నుండే ప్రభవించబడుతూ వచ్చారు.”¹¹ పూర్వం మీలో

ఖురైషులలోని బనీహాషిమ్, అబ్దుల్ ముతల్లిబ్ తెగలలోనైతే ఆయన సర్వశేషులు.

7. ఆయన అనుచరులు చాలామంది పేదవారు, అయినప్పటికీ, అప్పటి పెద్ద మనుషులు ఎంతో మంది, హజ్రత్ ఉమర్ (ర), హజ్రత్ అమీర్ హంజా (ర) లాంటి వారు కూడా ఇస్లామ్ ను స్వీకరించారు.
8. అంటే, ఈ విషయంలో ఒక వాక్యాన్ని నా తరపు నుండి చేర్చే అవకాశం నాకు లభించింది. అబూ సుఫ్యాన్ చేర్చిన వాక్యం ఇది: ఇప్పుడు అతను ఏం చేస్తున్నాడో తెలియదు అంటే చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం నడుచుకుంటున్నాడా లేక వాగ్దాన భంగం చేస్తున్నాడా అనే విషయం.
9. అంటే, ఎవరు ప్రాబల్యం వహిస్తారు. ఎల్లప్పుడూ అతనే ప్రాబల్యం వహిస్తాడా లేక మీరు ప్రాబల్యం వహిస్తారా లేదా ఒకసారి మీరు ప్రాబల్యం వహిస్తే మరొకసారి ఆయన వహిస్తారా అని.

ఎవరైనా ఇటువంటి విషయాన్ని ప్రకటించారా అని నేను అడిగితే నీవు “లేదు” అని సమాధానం చెప్పావు. దీని భావం ఏమిటంటే, ఒకవేళ ఇంతకు పూర్వం మీలో ఎవరైనా ఇటువంటి విషయాన్ని ప్రకటించి ఉంటే, అప్పుడు నేను, “ఈ వ్యక్తి పూర్వపు విషయాలను అనుసరిస్తున్నాడు” అని చెప్పి ఉండేవాణ్ణి. ఇతని పూర్వీకులలో ఎవరైనా రాజుగా దేశాన్ని పాలించారా అని నేను అడిగితే, నీవు “లేదు” అని జవాబు చెప్పావు. నేను చెప్పదలచుకున్నదేమిటంటే, ఒకవేళ ఇతని పూర్వీకులలో ఎవరైనా రాజుగా రాజ్యమేలి ఉన్నట్లయితే, అప్పుడు ఇతను “నేను దైవ ప్రవక్తను” అనే సాకుతో తన పూర్వీకుల రాజ్య వైభవాన్ని తిరిగి చేపట్టాలని ఆశిస్తున్నాడని నేను అనుకునేవాణ్ణి. ఈ ప్రకటన చెయ్యక పూర్వం ఇతను అబద్ధం చెప్పినట్లు నీవేమైనా గమనించావా అని నేనడిగితే, నీవు “లేదు” అని చెప్పావు. కనుక ప్రజలను గురించి అబద్ధం చెప్పని మనిషి, అల్లాహ్ ను గురించి అబద్ధం చెప్పటం అనేది ఆసంభవమని నేను భావిస్తున్నాను. అతని అనుయాయులు ధనవంతులూ లేక నిరుపేదలూ అని అడిగితే, నిరుపేదలని నీవు సమాధానం చెప్పావు. నిజానికి పేద ప్రజలే¹² దైవ ప్రవక్తలను ఎక్కువగా అనుసరిస్తారు. అతని అనుచరుల సంఖ్య పెరిగిందా లేక తరిగిందా అని అడిగితే, నీవు ‘అది పెరిగింది’, అని చెప్పావు. విశ్వాసం పరిపూర్ణం అయ్యే వరకు దాని స్థితి ఇలానే ఉంటుంది.¹³ అతను తెచ్చిన ధర్మంలోకి ప్రవేశించి ఆ తరువాత దానిని చెడ్డదిగా భావించి దాన్నుండి మరలిపోయిన వారెవరైనా ఉన్నారా అని నేనడిగితే, “లేదు” అని నీవు జవాబు చెప్పావు. విశ్వాసమాధుర్యం వృద్ధయంలోకి దిగిపోయినప్పుడు, దాని స్థితి ఇలానే ఉంటుంది (అంటే అది బయటకు రాదు).

-
10. అంటే, ఒకప్పుడు ఆయన మా మీద ప్రాబల్యం వహిస్తారు, బదర్ సంగ్రామంలో ముస్లిములది పైచేయి అయిన విధంగా. మరొకప్పుడు మేము అతని మీద ప్రాబల్యం వహిస్తాము, ఉహాద్ యుద్ధంలో అబూ సుఫ్యాన్, అతని అనుచరులది పై చేయి అయినట్లుగా.
  11. దైవప్రవక్తలందరూ తమ తమ సమాజాలలోని ఉన్నతమైన, ఉత్తమమైన వంశాలకు చెందినవారే. నీచుడు, దుర్బుధుడు, అధమ వంశీయుడు అయిన వాడెవడికీ దేవుడు ప్రవక్తా పదవిని ఇవ్వలేదు. ఎందుకంటే అలాంటి వ్యక్తిని ప్రజలు నీచుడుగా, అల్బుడుగా భావిస్తారు. అతని హితబోధ వారిని ప్రభావితం చెయ్యలేదు.
  12. ఎందుకంటే నిరుపేదలు నిగర్వులే కాని అహంభావులు కారు. సత్యవాక్కును శ్రద్ధగా వింటారు. సంపన్నులు గర్వం కారణంగా ఒక వ్యక్తికి విధేయత చూపటాన్ని అగౌరవంగా భావిస్తారు.

అతను ఆడినమాట తప్పుతాడా అని అడిగితే, నీవు “లేదు” అని సమాధానం పలికావు. దైవ ప్రవక్తలు అలాంటివారే. వారు ఆడిన మాట తప్పురు.¹⁴ అతను మిమ్మల్ని ఏం చెయ్యమని ఆజ్ఞాపిస్తాడు అని నేను నిన్ను అడిగితే, నీవు ఇలా చెప్పావు: “అల్లాహ్ ను మాత్రమే పూజించండి, ఆయన దైవత్వంలో భాగస్వాములుగా ఇతరులను కలపకండి అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. విగ్రహారాధనను చెయ్యవద్దంటాడు, నమాజు చెయ్యమంటాడు, సత్యం పలుకమంటాడు, నిషిద్ధ విషయాలకు దూరంగా ఉండమని ఆదేశిస్తాడు,” నీవు చెప్పేదే గనక నిజమైతే, త్వరలోనే అతను నా పాదాల క్రింద ఉన్న ఈ భూమికి ప్రభువు అవుతాడు (అంటే సిరియా దేశానికి రాజు అవుతాడు). ఈ ప్రవక్త రాబోతున్నాడనే విషయం నాకు తెలుసు. కాని అతను మీలో నుంచి ఉద్భవిస్తాడని మటుకు నాకు తెలియదు.¹⁵ ఒకవేళ నేను అతన్ని చేరగలిగితే,¹⁶ తప్పకుండా అతన్ని కలిసే ప్రయత్నం చేస్తాను. నేను గనక అతనితో (మదీనా పట్టణంలో) ఉండగలిగితే, అతని పాదాలు కడుగుతాను (సేవిస్తాను). తరువాత అతను, ప్రవక్త మహనీయులు (స) వహ్ యా కల్బీ అనే వ్యక్తి ద్వారా (హిజ్రీ 6వ సంవత్సరంలో) బుస్రా గవర్నరుకు పంపిన లేఖను తెప్పించాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని చదవమని బుస్రా గవర్నరు హెర్కూలియస్ కు పంపాడు. అతను దానిని చదివాడు. అందులో ఇలా వ్రాసి ఉంది: మహా కరుణ కలవాడు, అత్యంత దయామయుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభిస్తున్నాను. అల్లాహ్ దాసుడు, అల్లాహ్ ప్రవక్త అయిన ముహమ్మద్ (స) తరపు నుండి, రోమను దేశ రాజు అయిన హెర్కూలియస్ కు మరియు ఉన్నత

13. అంటే, సత్యధర్మం పరిపూర్ణం కానంత వరకు, అది క్షీణించటం అనేది జరగదు.

పరిపూర్ణం అయిన తరువాత క్షీణదశ ప్రారంభమయ్యే అవకాశం ఉంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది: “ఇజాజా అనస్ రుల్లాహ్” సూరా అవతరించినప్పుడు, మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఇలా అన్నారు: ఇప్పుడైతే ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా ఇస్లామ్ లోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. రాబోయే కాలంలో ప్రజలు అందులో నుంచి గుంపులు గుంపులుగా నిష్క్రమించవచ్చు.

14. ఆడిన మాట తప్పుటం చాలా పెద్ద పాపం. విశ్వాసం లక్షణం కాదు. దైవ ప్రవక్తలు అలా చెయ్యటం అనేది ఎన్నడూ జరగదు.

15. అంటే, పేద ప్రజల్లోని యూదులు, క్రైస్తవులు కొందరు, చివరి యుగంలో దైవ ప్రవక్తలు ఇస్రాయిల్ వంశీయుల్లో నుంచే ఉద్భవిస్తారు అని అనుకునేవారు. కాని వారు మూసా ప్రవక్త (అ) చెప్పిన ఈ విషయం గురించి ఆలోచించలేదు; మీ సోదరుల్లో నుంచి నాలాంటి ఒక ప్రవక్త ఉద్భవిస్తాడు. హజ్రత్ అష్ యా (అ) ఇచ్చిన ఈ

వంశీయులకు, రుజుమార్గాన్ని అనుసరించే వానిపై శాంతి వర్షిస్తుందనే విషయాన్ని మీరు తెలుసుకోవాలి. నేను నిన్ను ఇస్లాం వైపునకు ఆహ్వానిస్తున్నాను. ముస్లిమువు అయిపో. అప్పుడు నీవు సురక్షితంగా ఉంటావు. ¹⁷ అల్లాహ్ నీకు రెట్టింపు పుణ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ¹⁸ ఒకవేళ నీవు ఈ విషయాన్ని స్వీకరించకపోతే నీ ప్రజల పాపాన్ని కూడా నీవే మూట కట్టుకుంటావు. ¹⁹ (తరువాత దివ్యఖురానులోని ఈ వాక్యాన్ని వ్రాశారు.) ప్రవక్తా! ఇలా చెప్పు : “గ్రంథ ప్రజలారా! మాకూ, మీకూ మధ్య సమానంగా ఉన్న ఒక విషయం వైపునకు రండి. అది ఏమిటంటే, మనం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ దాస్యం చెయ్యరాదు. ఆయనకు భాగస్వాములుగా ఎవరినీ నిలబెట్టరాదు. మనలోని వారెవరూ అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవరినీ తమ ప్రభువుగా చేసుకోరాదు. ²⁰ అనే విషయం.” ఈ సందేశాన్ని స్వీకరించటానికి వారు వైముఖ్యం కనబరిస్తే, వారితో స్పష్టంగా ఇలా చెప్పు. “మేము ముస్లిములం (కేవలం అల్లాహ్ కే దాస్యం చేసేవారు, అల్లాహ్ కే విధేయత చూపేవారు) అనే విషయానికి మీరు సాక్షులుగా ఉండండి.” అబూ సుఫ్యాన్ ఇలా అన్నాడు. “హర్కూలీయస్ తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించిన తరువాత, ఆ ఉత్తరాన్ని చదివిన తరువాత రాజ దర్బారులో ఒక పెద్ద గందరగోళం చెలరేగింది, అరుపులు కేకలు మిన్నుముట్టాయి. మేము దర్బారు నుండి బయటికి గెంటివేయబడ్డాము. అప్పుడు నేను నా సహచరులతో, మనం బయటికి గెంటివేయ బడినపుడు అబూ కబ్షా కుమారుని స్థానమైతే చాలా పెరిగింది. ²¹ రోమను దేశపు

శుభవార్తను గురించి కూడా వారు ఆలోచించలేదు. మక్కాలోని ఫారాను కొండల మీద దేవుడు ప్రత్యక్షమవుతాడు: హజ్రత్ ఈసా (అ) చెప్పిన ఈ విషయం గురించి కూడా ఆలోచించలేదు. భవన నిర్మాణపు కూలీలు ఏ రాయివైతే మూలలో పడేశారో, చివరకు అదే రాయి సాధానికి కేంద్ర బిందువైపోయింది.

- 16- ఒకవేళ అతను ప్రవక్త మహనీయుని వద్దకు వెళ్ళదలిస్తే, అతను అక్కడకు చేరకముందే మార్గమధ్యంలోనే ప్రజలు తనను చంపేస్తారేమోనని హెర్కూలీయస్ భయపడేవాడు.
17. అంటే నీ రాజ్యం, నీ రాజ్యాధికారం కొనసాగుతాయి, సురక్షితంగా ఉంటాయి లేదా పర లోకంలో నీవు ఘోర నరక శిక్ష నుంచి తప్పించుకుంటావు.
18. ఒకటేమో, మీరు మీ ప్రవక్తను విశ్వసించటం, రెండోదేమో, నన్ను విశ్వసించటం అనే విషయం.
19. యరీస్ లేక అరీస్ ను వ్యవసాయదారుడు అంటారు. అంటే నీవు ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని విశ్వసించకపోయినట్లయితే నీవు పాలించే ప్రజలు కూడా ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని విశ్వసించరు. వారి పాపాలు కూడా నీ నెత్తినే పడతాయి.

రాజు కూడా అతనికి భయపడుతున్నాడు.²² ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ప్రాబల్యం వహిస్తారని, విజేత అవుతారని ఆ రోజు నుంచే నాకు నమ్మకం కలిగింది. చివరకు అల్లాహ్ నాకు ఇస్లామ్ ను స్వీకరించే భాగ్యాన్ని కలుగజేశాడు.

జెరూసలేమ్ కు గవర్నరు, హెరూక్యాలియస్ కు సన్నిహితుడు, సిరియా దేశపు క్రైస్తవులకు ప్రధాన ఫాదిరీ అయినటువంటి ఇబ్నె నాతుర్ ఇలా చెప్పాడు: హెరూక్యాలియస్ జెరూసలేమ్ కు వచ్చినప్పుడు, ఒక రోజు ఉదయాన అతను దీనవదనుడై లేచాడు. అతనికి సన్నిహితులైన కొందరు, “ఇదేమిటి, ఈ రోజు మీరు చాలా విచారంగా కనిపిస్తున్నారు? క్షేమంగా ఉన్నారా? మీ ముఖం పీక్కుపోయిందేమిటి?” అని అడిగారు. ఇబ్నె నాతుర్ ఇలా అన్నాడు, “హెరూక్యాలియస్ జోతిష్య శాస్త్రం తెలిసినవాడు. నక్షత్రాలు, గ్రహాలను గురించి బాగా తెలిసినవాడు.” ప్రజలు “నీవు విచారంగా ఉన్నావేమిటి?” అని అడిగినప్పుడు, అతను ఇలా సమాధానం చెప్పాడు: “నేను ఈ రోజు రాత్రి నక్షత్రాలను చూసినప్పుడు,²³ ‘ఖత్నా’ సంప్రదా యాన్ని పాటించేవారి నాయకుడు ప్రాబల్యం వహించినట్లు నాకు కనిపించింది. ఈ కాలంలో ఖత్నా సంప్రదాయాన్ని ఎవరు పాటిస్తున్నారు.”

అతని సన్నిహితులు ఇలా అన్నారు: “యూదులు తప్ప మరెవ్వరూ ఖత్నా చేయించుకోరు. నీవు వారిని గురించి అంత ఎక్కువగా పట్టించుకోనవసరం లేదు. నీ ప్రాంతంలో ఉన్న పట్టణాల గవర్నర్లకు, అక్కడ ఉన్నటువంటి యూదులందరినీ చంపివేయమని ఆజ్ఞలు జారీ చెయ్యి”.

20. దేవుడుగా చెయ్యటం అనే దాని భావం ఏమిటంటే, అతను చెప్పే ప్రతి విషయాన్నీ, ఏ ఆధారం లేకపోయినా సరే, ఒప్పుకోవటం - ఒక హదీసులో ఉన్న విధంగా; అదీ బిన్ హాతిమ్ (ర) ఇలా అడిగారు, “ఓ ప్రవక్తా! మేము మా మౌలవీలను, ఫఖీరులను దేవుళ్లుగా చేసుకోలేదు.” అప్పుడు ప్రవక్త మహనీయులు ఇలా సెలవిచ్చారు, “వారు ఏదైనా ఒక వస్తువును హలాల్ అని ప్రవచిస్తే లేదా హరామ్ అని నిర్ణయిస్తే, మీరు దాన్ని శిరసా వహించేవారా కాదా?” అదీ (ర) అవును, నిజమే ఒప్పుకున్నారు. కారుణ్యమూర్తి, ఇదే ఈ ఖురాను వాక్యం యొక్క భావం.

21. అబూ కబ్షా మహనీయ ముహమ్మద్ (స) కు దగ్గరి బంధువు. అప్పటి వరకు అబూ సుఫ్యాన్ అవిశ్వాసిగానే ఉన్నాడు. కనుక అతడు వ్యంగ్యంగా ఎగతాళి చేస్తూ ప్రవక్త (స) ను అబూ కబ్షా కుమారుడు అని సంబోధించాడు.

22. శబ్దానువాదం ఇలా ఉంటుంది : గోధుమ వర్షం గల ప్రజల రాజు అతనికి భయపడుతున్నాడు. కథనం ఇలా ఉంది: రోమను దేశ చక్రవర్తి అయిన రూమ్

వారు ఈ విషయాలను చర్చిస్తూ ఉండగా గస్సాన్ దేశపు రాజు (హోరిస్ బిన్ అబీషుమర్) పంపిన దూతను హెర్మ్యాలియస్ ముందుకు తీసుకురావటం జరిగింది. అతను మహనీయ ముహమ్మద్ (స) స్థితిగతులను గురించి బాగా తెలిసినవాడు.²⁴ అతను చెప్పిన విషయాలను విన్న తరువాత, హెర్మ్యాలియస్, అతను ఖత్నా చేయించుకున్నాడో లేదో చూడమని తన వారిని అజ్ఞాపించాడు. వారు అతని దగ్గరకు పోయి పరిశీలించిన తరువాత, అతను ఖత్నా చేయించుకున్నాడని హెర్మ్యాలియస్ కు తెలియ జేశారు. అప్పుడు హెర్మ్యాలియస్ అరబ్బులు ఖత్నా చేయించుకుంటారా అని అతనిని అడిగాడు. అతను, చేయించుకుంటారని సమాధానం చెప్పాడు. అప్పుడు హెర్మ్యాలియస్, ప్రాబల్యం వహించిన జాతి ప్రజల పాదుషా ఈ వ్యక్తియే అని అన్నాడు. తరువాత హెర్మ్యాలియస్ రోమను నగరంలో ఉన్న తన ఒక మిత్రునికి లేఖ వ్రాశాడు. అతను హెర్మ్యాలియస్ మాదిరిగానే అపార జ్ఞానం కలవాడు. ఆ తరువాత హెర్మ్యాలియస్ హమస్ (సిరియాలోని ఒక పట్టణం) నగరానికి వెళ్ళి పోయాడు. అక్కడ అతను తన మిత్రుని జవాబు అందే వరకు ఉన్నాడు. హెర్మ్యాలియస్ మిత్రుడు తన లేఖలో ఒక దైవప్రవక్త ఆవిర్భావం గురించి, ఆ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) అనే విషయం సత్యమని హెర్మ్యాలియస్ కలిగి ఉన్న అభిప్రాయంతో ఏకీభవించాడు.²⁵ చివరకు హెర్మ్యాలియస్ హమస్ నగరంలోని తన భవనంలో ఏర్పాటు చేసిన ఒక సమావేశానికి రోమను పుర ప్రముఖులందరినీ ఆహ్వానించాడు. వారు లోనికి వచ్చిన తరువాత, భవన ద్వారాలన్నీ మూసివేయించాడు; పై భాగంలోని అంతస్తు పైకి పోయి ఇలా అన్నాడు: “రోమను దేశ ప్రజలారా! మీరు గనక మీ

బిన్ అయ్యస్ బిన్ ఇస్హాఖ్ హబష్ దేశపు రాజు కుమార్తెను వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి గోధుమ వర్ణం గల పిల్లలు పుట్టారు. ఈ కారణంగానే క్రైస్తవులను “బనుల్ అఫ్ఫర్” అని అంటారు.

23. జంట నక్షత్రాలు ఏక కాలంలో వృశ్చిక రాశిలో ప్రవేశించటాన్ని, కలవటం అనేది ప్రతి 20 సంవత్సరాలకొకసారి జరుగుతుంది. మొదటిసారి ఇలా జరిగినప్పుడు ముహమ్మద్ మహనీయులు(స) జన్మించారు, రెండవసారి ఈ కలయిక సంభవించినప్పుడు ఆయన (స) గారికి ప్రవక్తా పదవి లభించింది, మూడోసారి ఇది జరిగినప్పుడు ఆయన (స) ఖైబర్ కనుమను జయించి వశపరచుకున్నారు, ఆ తరువాత ఇస్లామ్ ప్రాబల్యం పెరగసాగింది. ఈ సమయంలోనే హెర్మ్యాలియస్ రాజు నక్షత్రాలను గురించి అధ్యయనం చేశాడు.
24. స్వయంగా ఇతను కూడా అరేబియా దేశవాసుడే. అతను దైవప్రవక్త ముహమ్మద్

సాఫల్యాన్ని కోరుకుంటే, మీ మేలును కాంక్షిస్తే, మీ రాజ్యం మీతో ఉండాలని తలచితే, ఆ అరేబియా ప్రవక్తకు విధేయతాపూర్వకంగా వాగ్దానం (బైత్) చెయ్యండి. ఇది వినగానే వారు అడవి గాడిదలు మాదిరిగా భవన ద్వారాల వైపునకు పరుగెత్తారు. కాని తలుపులు మూయబడి ఉన్నాయి.²⁵ విశ్వాసం పట్ల వారికున్న ద్వేషాన్ని గ్రహించి, వారు విశ్వసించరని నిరాశ చెందిన హెర్మ్యూలియస్ ఆ సర్దారులను తన వద్దకు మళ్ళీ తీసుకురమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు. (వారు మళ్ళీ అతని వద్దకు వచ్చారు). అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు: “ఇప్పుడు నేను మీకు చెప్పిన విషయాలు మిమ్మల్ని పరీక్షిద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో చెప్పాను. చూడండి! మీ ధర్మం విషయంలో మీరు ఎంత స్థిరంగా ఉన్నారో (ఎంత పటిష్ఠంగా ఉన్నారో, ఎంత అంకిత భావంతో ఉన్నారో) దానిని నేను గమనించాను. అప్పుడు వారందరూ అతని ముందు సాష్టాంగ పద్దారు; అతని పట్ల హర్షం వ్యక్తం చేశారు. హెర్మ్యూలియస్ గాథ ఈ విధంగా సమాప్తమయింది.

(స)ను గురించి చెప్పటానికి గుసాన్ దేశ రాజు వద్దకు వెళ్లాడు. ఈ రాజు అతన్ని హెర్మ్యూలియస్ వద్దకు పంపాడు. ఇతను సుంతీ చేయించుకున్నాడు. సుంతీ చేయించుకునే సంప్రదాయం ముహమ్మద్ (స)గారి ప్రవక్తాపదవికి పూర్వం నుంచే కొనసాగుతూ వస్తోంది.

25. ఖుస్తలానీ ఇలా అన్నాడు, “హెర్మ్యూలియస్, జుగాతిర్ ఉభయులూ ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని స్వీకరించి ముస్లిములవ్వాలని కోరుకున్నారు. అయితే హెర్మ్యూలియస్ తన జాతి ప్రజలకు భయపడి బహిరంగంగా ఇస్లామ్ను స్వీకరించి ముస్లిమ్ కాలేకపోయాడు. జుగాతిర్ ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని స్వీకరించాడు, రోమను దేశ ప్రజల్ని ఇస్లామ్ వైపునకు రమ్మని, దానిని అవలంబించమని పిలుపునిచ్చాడు; ఈ కారణంగా వారు ఆయన్ని హత్య చేశారు. ఈ హదీసు ద్వారా తేటతెల్లమయ్యే విషయమేమిటంటే, కేవలం మనస్సులో ఇస్లామ్ పట్ల ఇష్టత, ఆమోదం కలిగి ఉన్నంత మాత్రానే ఇస్లామ్ను పూర్తిగా స్వీకరించినట్లు కాదు; బహిరంగంగా ఇస్లామ్ మతాన్ని స్వీకరించటం జరగాలి, అవిశ్వాసులకు, ఈ విషయం స్పష్టంగా తెలియాలి ఒక హదీసులో ఇలా వచ్చింది. హెర్మ్యూలియస్ తబాక్ పట్టణం నుంచి ప్రవక్త మహనీయులకు (స) నేను ముస్లిమునైపోయాను అని తెలియజేస్తూ ఒక ఉత్తరం వ్రాశాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని చూసి ఆయన (స) కాదు, అతను ముస్లిమ్ కాలేదు. అతను క్రైస్తవుడే, అని అన్నారు.

26. రోమను సర్దారులు అతనిపై దాడి చేసి, అతన్ని చంపేస్తారేమోనని భయపడి హెర్మ్యూలియస్ తలుపులన్నీ మూసేయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు.